

Roma Netepake Wahyu iku - Angka Sebelas

Mangertèni Panganggon Telu-Lapisan saka Ramalan: 11 September 2001, lan Proses Pangujian Pungkasan tumrap Adventisme Laodikea

Jeff Pippenger

2024-08-30

Kados déné tanggal 11 Agustus 1840 netepaké aturan-aturan kang diadopsi déning Miller, mangkono uga sawisé tanggal 11 September 2001 katon déning wong-wong kang gelem ndeleng, yèn prinsip-prinsip kenabian kang diadopsi déning Future for America iku metodologi Alkitabiah kang sejati saka udan pungkasan, kaya kang katetepaké ing Yesaya pasal kaping rong puluh wolu. Panganggoné garis reformasi ing dhuwur garis reformasi, kaya kang katetepaké ing sajarah suci, netepaké yèn tanggal 11 September 2001 iku sawijining pengulangan saka tanggal 11 Agustus 1840.

Padha weruh manawa nalika malaékat kang gagah prakosa ing Wahyu sepuluh tumurun ing taun 1840, Panjenengané mratandhani tumedhaké dhéwé ing taun 2001. Loro-loroné malaékat mau tumurun minangka sawijining ramalan ngenani Islam kasampurnakaké. Sawisé iku, gerakan mau saya ngrembaka nalika para priya lan wanita nanggapi kasil-gunané metodologi kasebut. Pimpinan Adventisme Dina-Kaping-Pitu Laodikia katliwati ing wektu wekasan ing taun 1989, lan saiki gréja iku mlebu ing proses pacoban pungkasané, nalika Gusti wiwit milih gerakan malaékat katelu supaya dadi juru-wicara Panjenengané ing dina-dina pungkasan.

Salah satunggaling paugeran utami saking paugeran-paugeran ingkang kaparingaken tumrap dinten-dinten pungkasan inggih punika panrapan kaping tiga saking wangsit. Mliginipun ing wekdal punika, panrapan kaping tiga saking tigang bilai punika cetha sanget nyengkuyung prastawa 11 September 2001. Nalika kayektosan punika dipunpriksa kanthi jujur, tiyang-tiyang ingkang nalika punika saweg dipunpandhegani dhateng “dalan-dalan kuna” kagunganipun Yeremia, lumantar manah-manah ingkang ngupados kayektosan, panggenaping wangsit, sesarengan kaliyan kasahihanipun paugeran-paugeran panafsiran wangsit ingkang dipunsarujuki déning gerakaning malaékat kaping tiga.

Katiten yèn pamahaman pionir sing leres bab sajarah bilai kapisan ing Wahyu pasal sanga nggambarake Islam. Nabi palsu Mohammed katiten minangka raja ing sajarah iku. Ing sajarah iku Islam bakal nyerang Kakaisaran Romawi, lan cara perangé kanthi cetha katetepake minangka nyerang kanthi dumadakan lan ora kinira. Ing babagan iku dipahami yèn cara perangé Islam iku piyambak nyedhiyakake akar etimologis saka tembung “assassin.” Ing sajarah iku Islam bakal natoni bala tentarané Roma, lan wektu iku rampung miturut garis sawijining wangsit wektu satus sèket taun. Nalika wangsit wektu iku rampung ing tanggal 27 Juli 1449, wangsit wektu lan sajarah bilai kapindho wiwit.

Punika miwiti malih sawijining wangsit-wektu sanèsipun, inggih punika telung atus sangang puluh siji taun lan gangsal welas dinten, ingkang rampung ing tanggal 11 Agustus 1840. Ing sajarah punika panguwaos ingkang makili pakaryan kenabian Islam inggih punika Ottman, ingkang sampun dipratandhani déning Mohammed ing sajarah bilai kapisan. Bab sanga ngandika bilih ing sajarah bilai kapindho, Islam badhé matèni wadya Romawi. Cara perangipun taksih sami katindakaken, nyerang kanthi ndadakan lan boten kasangka, nanging ing sajarah punika mesiu kapisan dipuntumindakaken lan dipunginakaken, saéngga bilai kapindho makili sawijining cara perang ingkang dipralambangaké déning serangan ndadakanipun sawijining pembunuh, saha kalebet ugi bahan peledak.

Ing tanggal 11 September 2001, bilai katelu saka Islam dumadakan nggebrag bala-bala rohani Roma kanthi bahan peledak. Prastawa iku nandhani wiwitan sawetara garis kabeneran kenabian, nanging kanthi cetha wis katetepake ing sandhuwure paseksen loro sadurunge, yaiku bilai kapisan lan bilai kapindho. Prastawa iku kanthi cetha nedahake manawa, kaya panguwataning sajarah Millerite tanggal 11 Agustus 1840, nalika ramalan ngenani Islam saka bilai kapindho kasembadan lan malaekat ing Wahyu sepuluh mudhun, mangkono uga nalika ramalan ngenani Islam saka bilai katelu tekan, iku nandhani tumurune malaekat ing Wahyu wolulas ing tanggal kasebut.

“Saiki teka tembung manawa aku wis nyatakaké yèn New York bakal disapu déning gelombang pasang? Iki ora tau dakucapaké. Aku wis ngandika, nalika aku ndeleng gedhong-gedhong gedhé sing lagi diadegaké ana ing kono, lantai demi lantai, ‘Pemandhangan-pemandhangan kang nggegirisi apa ta sing bakal kelakon nalika Pangéran jumeneng kanggo ngguncang bumi kanthi nggegirisi! Banjur tembung-tembung ing Wahyu 18:1–3 bakal kaleksanan.’ Sakabèhé pasal kaping wolulas saka kitab Wahyu iku sawijining pepéling ngenani apa sing bakal tumeka marang bumi. Nanging aku ora duwé pepadhang mligi gegayutan karo apa sing bakal tumeka marang New York, kejaba yèn aku ngerti yèn ing sawijining dina gedhong-gedhong gedhé ana ing kono bakal dirubuhaké déning puteran lan pambalikan saka kakuwasané Gusti Allah. Saka pepadhang sing diparingaké marang aku, aku ngerti yèn karusakan ana ing donya iki. Satembung saka Pangéran, saprabas saka kakuwatané kang mahaagung, lan bangunan-bangunan raksasa iki bakal ambruk. Pemandhangan-pemandhangan bakal kelakon kang kaangkerané ora bisa kita bayangaké.” *Review and Herald*, July 5, 1906.

Gerakan Future for America banjur dipirsani, déning wong-wong kang gelem mirsani, minangka paralel saka gerakan Millerite. Islam saka bilai katelu dadi unsur utama saka pekabaran wiwit titik iku lan salajengipun. Ilham kanthi cetha mulang bilih nalika malaekat ing Wahyu tumurun, udan pungkasan bakal rawuh.

“Udan pungkasan bakal tumiba marang umaté Allah. Sawijining malaékat kang gagah prakosa bakal tumurun saka swarga, lan saindenging bumi bakal katerangi déning kamulyané.” *Review and Herald*, 21 April 1891.

Nalika Sang Singa saka taler Yehuda wiwit mbukak pangerten kang luwih jembar bab udan pungkasan, Panjenengané nuntun umaté marang kitab Yoèl, kang dadi salah siji titik

rujukan utama tumrap udan pungkasan. Ing wektu iku, sawatara wong lanang ing antarané wong-wong kang wis gabung karo gerakan mau sawisé 11 September 2001 netepaké yèn gegremetan ing kitab Yoèl kang ngrusak wit angguré Allah, nganti tumeka marang tangining Pambengoking Wengi Tengah, makili Islam. Wong-wong mau ora bisa utawa ora gelem ndeleng yèn gegremetan iku makili Roma.

Cahya kang kuwasa sing wis kasil kawedhar lumantar pangenalalan tumrap panganggoning wangsit kaping telu gegayutan karo telung bilai nambahi panyengkuyung logis kang ora kasucekake marang pamangkuané manawa gegremetan mau makili Islam. Kaya kang tansah kadadéan, sawisé sawijining tafsir pribadi diparingi papan, mesthi ana panyimpangan marang Kitab Suci minangka upaya kanggo njunjung premis palsu iku. Ing pakaryané kanggo njaga panemuné, wong-wong mau mbuktèkaké yèn wong-wong mau ora mangertèni prinsip pralambang lan antitipe.

Ing panaliten teologis lan biblika, istilah “type” lan “antitype” dipigunakaké kanggo njlènrèhaké sesambungan antarané rong unsur, ing ngendi sing siji dados pralambang utawa pratandha sadurungé tumrap sing sijiné. Konsep iki asring kalebu ing kategori sing luwih amba, yaiku “shadow” lan “substance.”

Tipe iku sawijining prastawa, wong, utawa pranatan ing Prajanjian Lawas sing nglambangaké sadurungé utawa mrayogakaké sawijining prastawa, wong, utawa pranatan sing cocog ing Prajanjian Anyar. Tipe iku dadi pralambang pambuka. Antitipe iku panggenapan utawa kawujudan nyata saka tipe. Antitipe iku kasunyatan sing wis dilambangaké sadurungé déning tipe. Gagasan babagan “wewayangan” lan “hakékat” iku saajar karo sesambungan antarané tipe lan antitipe. “Wewayangan” makili (tipe), déné “hakékat” makili (antitype).

Mulané aja ana wong sing ngadili kowé bab pangan, utawa bab ombèn-ombèn, utawa bab dina riyaya suci, utawa bab rembulan anyar, utawa bab dina-dina Sabat; kang iku kabèh mung wewayangan saka prekara-prekara kang bakal teka; nanging wujudé iku kagungané Kristus. Kolose 2:16, 17.

Awit angger-anggering Toret iku mung nduwèni wewayanganing prakara-prakara becik kang bakal rawuh, lan dudu gambar sejatiné prakara-prakara mau, mulané ora bakal bisa, lumantar kurban-kurban kang padha dipasrahaké saben taun tanpa pedhot, ndadèkaké sampurna wong-wong kang padha sowan ana ing kono. Ibrani 10:1.

Ing kontroversi sawisé 11 September 2001 ngenani Yoel, lan ngenani pangidentifikasian Roma kapapalèn kanthi bener minangka pralambang déning papat gegremetan, kanthi mangkono nggambarake karusakan Adventisme Laodikia sing lumaku saya maju, wong-wong sing mbantah manawa gegremetan-gegreman iku Islam, dudu, ora mung nempatake panekanan sing ora kasucèkaké marang aplikasi rangkep telu saka telung bilai, nanging uga nuding marang tipe-tipe sing nuding marang antitipe Roma, lan ngaku manawa tipe-tipe mau satemené ngenali Islam. Kanthi mangkono, wong-wong mau maringi bukti manawa salah siji: padha pancèn ora saestu mangertèni prinsip tipe lan antitipe, utawa

padha pracaya manawa nyalahi pawartos marang tipe-tipe iku minangka sarana sing pantes kanggo mbeneraké tujuwan pungkasan.

Ing pasulayan saiki bab Roma, maneh ana bukti manawa wong-wong kang ngugemi pamanggih kang luput, yaiku yen “para rampog” ing Daniel pasal sewelas, ayat patbelas iku Amérika Sarékat, ora mangertèni kanthi bener loro-loroné: panerapan rangkep telu saka wangsit, lan uga prinsip tipe lan antitipe.

Nalika wong-wong kang nyekel panemu manawa “para begal” iku Amerika Serikat ngupaya nyengkuyung pendiriane, wong-wong mau migunakaké sawijining penerapan rangkap telu tumrap telung Roma, kanggo sing miturut panganggepé mbuktèkaké manawa Roma modern, yaiku perwujudan Roma kang katelu, iku Amerika Serikat. Kanthi pracaya manawa wong-wong mau ora kanthi sengaja nyeksèni palsu, lan manawa wong-wong mau mung ngetokaké kabodhoan wuta marang paugeran-paugeran penerapan rangkap telu saka ramalan, wong-wong mau migunakaké sawijining ciri profetik saka loro Roma kang kawitan lan banjur mbantah manawa sawijining ciri saka sajarah Roma iku nandhani Roma modern.

Roma kapir iku kawujudan nabi pisanan saka telung kawujudan Roma. Ing Daniel bab wolu, Roma kapir iku sungu cilik lanang. Ing bab loro, Roma kapir iku tata nagara. Ing Daniel pitu, Roma kapir kabagi dadi karajan kang kaping sapuluh.

Panyingkapan Roma kang kaping kalih punika inggih Roma kapausan, ingkang wonten ing bab wolu dipunlambangaken déning sungu alit ingkang sipatipun wédok, lan ingkang wonten ing bab kalih punika pamaréntahan gréja, lan ingkang wonten ing bab pitu punika sungu ingkang ngucap pitenah-pitenah sarta nyabut tigang sungu. Roma kapir punika satunggaling kakuwasan tunggal, nanging Roma kapausan punika kakuwasan rangkep kalih, ingkang nglambangaken gréja kapausan minangka panguwasa ing nginggil tata-pamaréntahan nagari saking struktur-struktur pulitik sadèrèngipun saking Roma kapir. Ing taun 1798, kakuwasan kapausan nampi tatu pejahipun, nanging boten mandheg dados gréja; namung mandheg dados kéwan ing ramalan Kitab Suci, awit kakuwasan sipil ingkang sadèrèngipun dipunkendhalèkaken déning piyambakipun sampun dipunicalaken.

Roma kapindho yaiku Roma kapausan, lan iku mung tumindak minangka kakuwatan (kewan) ing ramalan Kitab Suci nalika nduwèni kasanggupan nguwasani kakuwatan nagara supaya nindakaké rancangan-rancangane sing nyenyamah. Roma kapisan yaiku kakuwatan tunggal, Roma kapindho yaiku kakuwatan rangkep loro, lan Roma katelu yaiku kakuwatan rangkep telu. Telung perwujudan Roma dipréntah déning asas-asas sing padha kaya saben penerapan rangkep telu saka ramalan. Miturut ramalan ana telung bilai, telung Babilon, telung Roma, lan telung Élia. Ing babagan type lan antitype, loro perwujudan kapisan saka saben penerapan rangkep telu iku minangka type sing nyedhiyakake wewayangan tumrap penggenapan katelu, yaiku antitype lan hakekat saka penerapan rangkep telu saka ramalan.

Tumrap Roma, ciri-ciri saka loro Roma kang kapisan nuduhaké yèn Roma pagan lan Roma kepausan padha maringi gelar Pontifex Maximus marang panguwasané. Mulané, gelar panguwasa Roma modhèren mesthiné Pontifex Maximus, sawijining gelar kang ora tau

dipasrahaké marang présidhèn Amerika Sarékat siji waé. Loro Roma kang kapisan bakal ngalahaké telung alangan géografis supaya netepaké wewenangé ana ing dhampar sajroning saben mangsa sajarahé dhewe-dhewe. Ora ana bukti yèn Amerika Sarékat ngalahaké telung alangan géografis sadurungé taun 1798.

Loro Roma kang kapisan padha nduwèni sawijining kurun wektu tartamtu kang ditetepaké nalika wong-wong mau bakal mrentah kanthi unggul. Ing ayat kaping patlikur saka Daniel sewelas, Roma pagan katetepaké mrentah sajrone “wektu,” utawa telung atus sawidak taun, lan pancen mengkono wiwit saka Perang Actium ing taun 31 SM, nganti tekan taun 330 M. Bola-bali Roma kepausan katetepaké mrentah sajrone sèwu rong atus sawidak taun sawisé telung sungun dicopot, yaiku wiwit taun 538 nganti 1798. Ing Yesaya pasal rong puluh telu, Amérika Sarékat katetepaké mrentah sajrone pitung puluh taun simbolis, kaya dina-dinané siji ratu, nanging negara iki ora naté nyingkiraké telung alangan géografis sadurungé pamrentahané sajrone pitung puluh taun simbolis mau.

Roma modern dipratélakaké minangka ngungkuli telung alangan géografis, yaiku raja ing sisih kidul, tanah kang mulya, lan Mesir, ing Daniel pasal sewelas, ayat patang puluh nganti patang puluh loro; lan nalika telung alangan mau kasil dikalahaké lan digawa marang panundhukané Roma, mula banjur mbentuk pasamuwan telu ganda saka naga, kéwan galak, lan nabi palsu. Yohanes uga mratélakaké marang kita yèn tatu pati saka kéwan galak kapausan wis waras, lan sawisé iku kéwan mau mrentah sajroning patang puluh loro sasi simbolis.

Lan aku weruh salah siji saka endhas-endhasé kaya tatu nganti mati; lan tatu sing matèni iku waras manèh: lan saindenging jagad padha gumun ngetutaké kéwan galak iku. Lan padha nyembah naga sing maringi pangwasa marang kéwan galak iku: lan padha nyembah kéwan galak iku, kanthi matur, Sapa sing padha karo kéwan galak iku? sapa sing bisa perang nglawan dheweke? Lan marang dheweke kaparingaké cangkem kang ngucap prakara-prakara gedhé lan pangolok-olok marang Gusti Allah; lan pangwasa kaparingaké marang dheweke supaya tumindak patang puluh loro sasi. Wahyu 13:3–5.

Kéwan sing mrentah sajroning patang puluh loro sasi simbolis sawisé tatu sing matèni iku mari, yaiku kakuwatan Romawi.

Ramalan ing Wahyu 13 mratelakake manawa kakuwasan kang digambarake déning kéwan galak mawa sungu kaya anak wedhus bakal ndadèkaké ‘bumi lan wong-wong kang manggon ana ing kono’ nyembah kepausan—ing kono dilambangaké déning kéwan galak ‘kaya macan tutul.’ ... Ing Donya Lawas lan Donya Anyar, kepausan bakal nampa pakurmatan lumantar pangajèn kang diwènèhaké marang pranatan dina Minggu, kang mung adhedhasar wewenang Greja Roma.” *The Great Controversy*, 578.

Roma kapid, yaiku Roma kang kapisan, ngwasani kanthi luhur sajrone telung atus nem puluh taun minangka kasampurnaning Daniel bab sewelas, ayat rong puluh papat, lan nindakaké mangkono sawisé nyingkiraké telung alangan géografis minangka kasampurnaning Daniel

bab wolu, ayat sanga.

Roma kaping pindho, yaiku kakuwasan Kapapaan, mrentah kanthi kakuwatan paling luhur sajrone sèwu rong atus sawidak taun minangka panggeneping sawetara pérangan Kitab Suci, lan nindakaké iku sawisé nyingkiraké telung alangan géografis minangka panggeneping Daniel bab pitu, ayat wolu lan rong puluh.

Roma modern ngalahaké ratu ing sisih kidul ing ayat kaping patang puluh saka Daniel pasal sewelas, banjur ing ayat kaping patang puluh siji ngalahaké tanah kamulyan, lan ing ayat kaping patang puluh loro ngalahaké Mesir. Roma modern iku ratu ing sisih lor ing Daniel pasal sewelas.

Roma kapir, Roma kapisan, iku sawijining kakuwatan sing nganiaya; lan Roma kepausan, Roma kapindho, iku sawijining kakuwatan sing nganiaya; mulane Roma modhèren bakal dadi kakuwatan sing nganiaya.

Amerika Sarékat bakal melu ing panganiaya katelu kang ditindakake déning Roma modhèren, nanging prakara iki ora netepaké yèn Amerika Sarékat iku kakuwatan kepausan; iki mung nuduhaké salah siji ciri sesambungané Amerika Sarékat karo kakuwatan kepausan ing dina-dina pungkasan.

Wong-wong sing kepéngin mbantah manawa Amerika Serikat iku “para rampoging ummatira” ing dina-dina wekasan nggunakaké panrapan rangkap telu tumrap telung Roma kanggo kanthi klèru ngenali Amerika Serikat. Cara cacat sing padha gunakaké ing konteks panrapan rangkap telu iku adhedhasar marang ngenali sawijining ciri saka rong Roma sing kapisan, banjur mekso manawa sawijining ciri kenabian saka Roma, lan dudu Roma dhéwé, iku Roma sing katelu.

Padha ngenali angger-angger Minggu sajarah pisanan saka Konstantinus ing taun 321 M, lan banjur angger-angger Minggu saka Roma paus ing taun 538 M, kanggo nyatakaké yèn angger-angger Minggu sing bakal enggal teka ing Amérika Sarékat nemtokaké Amérika Sarékat minangka Roma modhèren, lan padha uga nyampur pambiyantu panrapané sing klèru kanthi nggayutaké pepélingé Gusti Yésus supaya padha mlayu nalika “nistha kang njalari karusakan” kang dipangandikakaké déning Dhanièl, minangka angger-angger Minggu. “Nistha kang njalari karusakan” kang dipangandikakaké déning Gusti Yésus iku nuding marang rong angger-angger Minggu ing dina-dina wekasan, nanging pralambangé béda banget, awit iku minangka pepéling supaya mlayu, dudu pepéling supaya nyingkiri tandha kéwan galak. Gagasané sing klèru iku malah ora nyandhak bab yèn ana rong angger-angger Minggu tartamtu ing dina-dina wekasan.

Mulané, manawa kowé padha ndeleng barang nistha kang njalari karusakan, kang wis kaandika déning Daniel nabi, ngadeg ana ing panggonan suci, (sing sapa maca, muga padha mangerti:) Ing nalika iku, wong-wong kang ana ing Yudéa padha mlayua menyang ing pagunungan; wong kang ana ing payon omah aja mudhun kanggo njupuk apa-apa saka ing omahé; mangkono uga wong kang ana ing pategalan aja bali menyang mburi

kanggo njupuk sandhangané. Lan bilai tumrap wong-wong kang lagi mbobot, lan tumrap wong-wong kang lagi nyusoni ing dina-dina iku! Nanging padha ndedongaa supaya anggonmu padha mlayu iku aja nganti kalakon ing mangsa bedhidhing, utawa ing dina Sabat. Matius 24:15–20.

“Panjijikan kang njalari karusakan, kang wis kapangandikakaké déning nabi Daniel,” iku minangka pratandha kang diparingaké déning Gusti Yesus marang umaté, kang nandhani kapan wong-wong mau kudu mlayu saka karusakan Yerusalem kang bakal teka, nalika Roma kaping ngapung lan sawisé iku ngrusak pasucèn lan kutha wiwit taun 66 nganti taun 70 M.

“Gusti Yesus ngumumaké marang para murid sing padha ngrungokaké bab paukuman-paukuman sing bakal tumiba marang Israèl sing murtad, lan mligi bab piwales paukuman sing bakal nekani wong-wong mau marga saka panolakan lan panyalibané marang Mesias. Tandha-tandha sing cetha tanpa mamang bakal ndhisiki puncak kang nggegirisi iku. Wektu sing ngedab-edabi iku bakal teka kanthi dadakan lan cepet. Lan Sang Juruwilujeng maringi pepeling marang para pandhereké: ‘Mulané manawa kowé padha ndeleng reregeding karusakan, kaya kang wis diucapaké déning nabi Dhaniel, ngadeg ana ing papan suci, (sing sapa maca, mangertiya:) mula wong-wong kang ana ing Yudea padha mlayua menyang ing pagunungan.’ Matius 24:15, 16; Lukas 21:20, 21. Nalika panji-panji brahala duwèké wong Rum kudu dipasang ana ing lemah suci, sing ambaé nganti sawetara furlong ing sanjabaning témbok kutha, nalika kuwi para pandhèrèké Kristus kudu ngupaya kaslametan kanthi mlayu. Nalika tandha pepeling iku katon, wong-wong sing arep uwal aja nganti gawé tundha....”

“Ora ana siji waé wong Kristen kang tiwas ing karusakané Yerusalem. Kristus wus maringi pepeling marang para sakabaté, lan kabèh wong kang pracaya marang pangandikané padha nggatèkaké pratandha kang wis dijanjèkaké.... Tanpa tundha padha mlayu menyang papan kang aman—kutha Pella, ing tanah Perea, ing sabrangé Yordan.”
The Great Controversy, 25, 30.

Nalika taun 538 saya cedhak, para umat Kristen ing jaman iku padha nyumurupi manawa greja wis kasirnakaké déning sawijining kompromi karo agama kaping, lan adhedhasar pepelingé Kristus, sarta salaras karo pepadhang sing kaparingaké lumantar paseksiné rasul Paulus ing 2 Tesalonika bab loro, padha mlayu menyang ara-ara samun kenabian sajroning sèwu rong atus suwidak taun.

“Nanging sadurungé rawuhipun Kristus, perkembangan-perkembangan wigati ing jagad agami, ingkang sampun kapratelakaken ing wangsit, kedah kalampahan rumiyin. Sang rasul mratélakakén: ‘Aja padha enggal keguncang ing pikiran, utawa gumeter, ora déning roh, utawa déning tembung, utawa déning layang kaya-kaya saka aku, saolah-olah dina Kristus wis caket. Aja nganti ana wong ngapusi kowé kanthi cara apa waé: awit dina iku ora bakal rawuh, kajaba manawa pambrontakan iku teka luwih dhisik, lan manungsa dosa iku kawedhar, yaiku anak karusakan; kang nglawan lan ngunggulaké awaké dhéwé ngungkuli samubarang kang sinebut Allah, utawa kang disembah; satemah dhèwèké lungguh ana ing padalemané Allah kaya déné Allah, mratélakaké awaké dhéwé yèn dhèwèké iku Allah.’”

Pangandikanipun Paulus boten kenging dipuntegesi klentu. Boten kenging dipunwulang bilih piyambakipun, kanthi wahyu mirunggan, sampun maringi pepenget dhateng tiyang-tiyang Tesalonika bab rawuhipun Kristus ingkang enggal. Pandhangan mekaten badhé ndadosaken kabingunganing iman; awit kuciwa asring nuwuhaken boten pitados. Mila rasul punika nyumerepi para sadèrèkipun supados boten nampi pesen ingkang mekaten menawi kacarita asalipun saking piyambakipun, lan piyambakipun lajeng negesaken kasunyatan bilih kakiyatan kapausan, ingkang kanthi cetha sanget sampun kaandharaken déning nabi Daniel, taksih badhé jumeneng lan nindakaken perang nglawan umatipun Allah. Sadèrèngipun kakiyatan punika nindakaken pakaryanipun ingkang matèni lan nyenyamah punika, pasamuwan mesthi dados tanpa guna menawi ngantos-antos rawuhipun Pangéranipun. “Apa kowé ora kèlingan,” pitakenipun Paulus, “yèn nalika aku isih ana bebarengan karo kowé, aku wis ngandhakaké perkara-prekara iki?”

“Nggegirisi pancen pacoban-pacoban kang bakal nyerang pasamuwan kang sejati. Malah nalika sang rasul lagi nyerat, ‘rahasyane duraka’ iku wus wiwit makarya. Perkembangan-perkembangan kang bakal dumadi ing tembe iku bakal kelakon ‘miturut pakaryaning Iblis kalawan sakehing kakuwatan lan pratandha-pratandha lan kaelokan-kaelokan palsu, sarta kalawan sakehing daya ngapusi saka piala ana ing wong-wong kang nemahi karusakan.’”

“Kanthi mligi nggegirisi iku pratelan sang rasul ngenani wong-wong kang gelem nampik nampani ‘tresna marang kayekten.’ ‘Awit saka iku,’ mangkono pangandikane bab sakehe wong kang kanthi sengaja nolak pawarta-pawarta kayekten, ‘Gusti Allah bakal ngutus kasasar kang kuwat marang wong-wong iku, supaya padha pracaya marang goroh; supaya kabeh wong kang ora pracaya marang kayekten, nanging seneng marang pialaning piala, padha kena pakukuman.’ Manungsa ora bisa kanthi tanpa ukuman nampik pepeling-pepeling kang diparingake Gusti Allah marang dheweke sajrone sih-rahmat-Nya. Saka wong-wong kang terus-terusan mbalik saka pepeling-pepeling iku, Gusti Allah mundhut Roh-Nya saka dheweke, lan nilar dheweke marang cidra-cidra kang padha ditresnani.” Kisah Para Rasul, 265, 266.

Panggawéan rembug bebarengan antarané paganisme lan gréja iku minangka pratandha pepéling sing nuntun wong-wong Kristen ing jaman iku supaya misah saka Roma kapapanan, nanging prelu kacathet manawa pepadhang sing disumbangaké déning Paulus marang pepélingé Gusti Yésus supaya mlayu, iku pérangan wacana sing padha sing banjur dipahami déning William Miller yèn “kang saben dinané” ing kitab Daniel makili Roma pagan. Sesambungan profétis antarané Roma pagan sing nahan, banjur sumingkir supaya Roma kapapanan bisa munggah ing dhampar, iku sawijining kayektèn sing kudu dipahami; amarga akibat saka ora ngakoni sesambungan profétis mau bakal ndhatengaké kasasar sing rosa marang wong-wong sing ora nresnani kayektèn iku. Sister White ngrembag sajarah sing padha:

“Pancen diperlokaké perjuangan kang nggegirisi tumrap wong-wong sing kepéngin tetep setya supaya bisa ngadeg mantep nglawan pangapusan lan kanisthan kang disamaraké

nganggo busana kaimaman lan dilebokaké menyang gréja. Kitab Suci ora ditampa minangka pathokaning pracaya. Piwulang bab kamardikan agama diarani bidah, lan wong-wong sing nyengkuyung iku disengiti lan diasingaké.

“Sasampunipun wonten pasulayan ingkang dangu lan abot, sawetara setya ingkang cacahipun namung sethithik mutusaken kangge mbubaraken sedaya sesambetan kaliyan greja ingkang murtad menawi greja punika taksih boten purun mbébasaken dhirinipun saking kasunyatan palsu lan panyembahan brahala. Wong-wong punika mangertos bilih pepisahan punika satunggaling kabutuhan ingkang mutlak menawi badhé manut dhateng Sabdanipun Allah. Wong-wong punika boten kendel ngidini kalepatan-kalepatan ingkang ndadosaken cilakanipun nyawanipun piyambak, lan dados tuladha ingkang badhé mbebayani imanipun anak-anakipun tuwin putu-putunipun. Kangge ngreksa katentreman lan kamanunggalan, wong-wong punika siyap damel konsèsi punapa kemawon angger selaras kaliyan kasetyan dhateng Allah; nanging wong-wong punika ngrumaosi bilih malah katentreman ugi dados rega ingkang kelewihan awis menawi dipundhut kanthi ngurbanaken asas. Menawi kamanunggalan namung saged dipunraih lumantar kompromi tumrap kayekten lan kabeneran, mila sumangga wontena béda, malah perang.” *The Great Controversy*, 45, 46.

Sesambetan kenabian antarané Amérika Sarékat lan kepausan ing dina-dina wekasan wis dipratandhakaké kanthi pralambang, lan ditekanaké, lumantar pangidentifikasian déning Paulus marang sesambetan antarané Roma kapir lan Roma kepausan sing nuntun tumuju taun 538 M. Ing penerapan rangkap telu tumrap Roma, Roma kapir netepi pangandikané Gusti Yésus sing ngenali kekejeman sing njalari kasunyatan dadi suwung minangka pratandha kanggo mlayu, lan Roma kepausan uga netepi pangandikané Gusti Yésus. Sister White ngenali sawijining panggenapan liyané saka pangandikané Kristus.

“Saiki dudu wektune umat Allah ngiket katresnané utawa numpuk bandhané ana ing donya. Wektuné wis ora suwé manèh, nalika, kaya para sakabat ing jaman wiwitan, kita bakal kapeksa ngupaya pangungsèn ing panggonan-panggonan kang sepi lan seorangan. Kaya dene pangepungan Yerusalem déning bala tentara Romawi dadi pratandha kanggo mlayuné wong-wong Kristen Yudea, mangkono uga panampaning kakuwasan déning bangsa kita ing wewaton kang ngetrapaké Sabat kepausan bakal dadi pepènget tumrap kita. Nalika kuwi bakal dadi wektuné ninggalaké kutha-kutha gedhé, minangka ancang-ancang kanggo ninggalaké kutha-kutha cilik menyang omah-omah kang kapencil ana ing panggonan-panggonan kang kasingid ana ing antarané pagunungan.” *Testimonies*, jilid 5, 464.

Kanggo para Kristen ing jamané Kristus, pepèling iku nandhani kapan kudu padha ngungsi saka Yerusalem. Ing abad kaping lima lan kaping nem, pepèling kanggo para Kristen iku nuntun wong-wong mau supaya padha ngungsi menyang ara-ara samun.

Lan wong wadon iku mlayu menyang ara-ara samun, ing kono dheweke nduwèni sawijining papan kang wus disadhiyakaké déning Allah, supaya ana kang mènèhi pangan marang dheweke ana ing kono lawasé sèwu rong atus sawidak dina.... Lan marang wong

wadon iku kaparingan loro swiwi manuk garudha gedhé, supaya dheweke bisa mabur menyang ara-ara samun, menyang panggonané, ing ngendi dheweke dipanguripi sajroning satunggal mangsa, lan rong mangsa, lan satengahing mangsa, adoh saka ngarsané ula. Lan ula mau nyemburaké banyu saka cangkemé kaya banjir ngoyak wong wadon iku, supaya dheweke kabawa déning banjir iku. Nanging bumi nulungi wong wadon iku, lan bumi mbukak cangkemé, sarta nguntal banjir kang disemburaké déning naga saka cangkemé. Lan naga iku nesu banget marang wong wadon iku, banjur lunga arep nglawan turahaning turuné, yaiku wong-wong kang netepi pepakoné Allah, lan nduwèni paseksèné Gusti Yésus Kristus. Wahyu 12:6, 15–17.

Gusti Yesus tansah nglambangaké pungkasaning sawijining prakara kanthi wiwitaning prakara iku, amarga Panjenengané iku Alfa lan Omega. Pepènget bab nisthaning karusakan ing sajarah Roma kapapan diweruhi nalika kakuwasan kapapan diweruhi minangka ngadeg ana ing panggonan suci.

Pepènget iku kacathet déning Matius, Markus, lan Lukas, lan saben rujukan nduwèni béda tipis ing pilihan tembung. Matius nyatakaké, “Mulané, manawa kowé ndeleng pangawulaning rusak, kang wis kapangandikakaké déning nabi Daniel, ngadeg ana ing papan suci,” lan Markus nyatakaké, “manawa kowé ndeleng pangawulaning rusak, kang wis kapangandikakaké déning nabi Daniel, ngadeg ana ing panggonan kang ora pantes.” Lukas nyatakaké, “manawa kowé ndeleng Yérusalèm dikubengi déning wadya bala, mula sumurupana yèn karusakané wis cedhak. Tumuli wong-wong kang ana ing Yudéa padha mlayua menyang ing gunung-gunung.”

Katelu paseksi iku kabeh ditrapaké bebarengan. Aku nduduhaké sawijining panrapan kang luwih mligi. Rujukan Lukas ngenani Yérusalèm kang dikepung déning tentara nandhani pepènget manawa nalika Roma pagan wiwit ngepung Yérusalèm ing taun 66 M, wong-wong Kristen sing isih ana ing Yérusalèm kudu enggal mlayu. Rujukan Matius ngenani “panggonan suci” cocog karo pawartos Paulus kang ngenali “wong duraka” sing “lenggah ana ing Padalemané Allah, sarta nduduhaké awaké dhéwé yèn dhèwèké iku Allah,” mangkono iku makili kasampurnaning kapapaan saka “nisthaning karusakan.” Markus ngenali nisthaning karusakan ngadeg ana ing panggonan kang ora pantes, lan iku cocog karo pepènget supaya mlayu kang diparingaké marang Adventisme ing dina-dina pungkasan. Loro saka pepènget iku kagandhèng karo parentah yèn sapa waé kang maca pepènget iku kudu mangerti, lan kabèh mau padha ngrembug sawijining pratandha kang kudu mènèhi weruh wong-wong Kristen ing jamané supaya mlayu.

Panganggone telu tataran sing kliru lan dipalsokake déning wong-wong kang ngakoni manawa “para perampok saka bangsamu” iku Amerika Serikat, netepake manawa nalika “nisthaning karusakan” kaleksanan ing wektu angger-angger Minggu ing Amerika Serikat, angger-angger Minggu kang banjur dileksanakake iku nandhani Amerika Serikat minangka Roma Modhèren, amarga Roma pagan lan Roma kepausan biyèn loro-loroné uga nate ngetrapake angger-angger Minggu.

Masalah ing panrapan sing cacad mau yaiku menawa hukum Minggu saka Roma kapir kelakon ing taun 321 M, nanging katumrapané Roma kapir tumrap “nisthaning karusakan” wis kelakon ing taun 66 M, yaiku 255 taun sadurungé hukum Minggu taun 321 M. Mangkono uga, kompromi sing nglairaké “manungsa duraka” iku wis lumaku ing jamané Paulus, kang ngandika, “rahasyaning duraka iku wus tumindak,” nanging hukum Minggu kapausan anyar teka luwih saka patang abad sawisé iku. Loro saksi kang kapisan ing panrapan rangkep telu saka wangsit netepaké ciri-ciri katumrapan katelu ing dina-dina wekasan. “Nisthaning karusakan” ing dina-dina wekasan, adhedhasar marang loro saksi sajarah lan telung cathetan Kitab Suci ngenani pangandikané Sang Kristus, mujudaké pepéling supaya padha mlayu, dudu panglaksanane hukum Minggu.

Ing artikel sabanjuré kita bakal njlentrehaké sababé panrapan iku klèru ing konteks paugeran-paugeran sing wis katetepaké gegayutan karo panrapan telu lapis saka ramalan, lan sababé panetepan hukum Minggu ing konteks pepènget sing kaparingaké déning Kristus iku minangka salah sawijining panyalawijining sajarah ramalan.

“Panyaliran antarane kapitayan kapir lan agama Kristen iki nuwuhake pangrembakané ‘manungsa dosa’ kang wis diramalaké ing pamedhar wangsit minangka wong sing nentang lan ngluhuraké awaké dhéwé ngungkuli Gusti Allah. Sistem agami palsu kang raseksa iku minangka karya agung saka pangwasané Iblis—sawijining monumèn saka upayané kanggo njumenengaké awaké dhéwé ana ing dhampar supaya mrentah bumi miturut karsané dhéwé.” *The Great Controversy*, 50.